

Rrjeti i Grave të Kosovës

Mbështet, mbron dhe promovon të drejtat dhe interesat e grave dhe vajzave në Kosovë

Novi sažetak politike „Odredbe o troškovima porodijskog, očinskog i roditeljskog odsustva u Zakonu o radu“

Novi sažetak praktične politike koji je objavljen dana ispituje koliko bi predložene mere reforma Zakona o radu koštale kosovski budžet. Sažetak politike „Odredbe o troškovima porodijskog, očinskog i roditeljskog odsustva u Zakonu o radu“ pripremila je ekonomista Dita Dobranja za Mrežu žena Kosova.

Ovaj sažetak procenjuje troškove kosovskog budžeta ukoliko Kosovo uskladi svoja Zakon o radu sa Direktivom Evropske unije (EU) o ravnoteži između poslovnog i privatnog života (2019). Ova direktiva sadrži važne implikacije za unapređenje rodne ravnopravnosti na Kosovu, u smislu omogućavanja ženama i muškarcima, da provode vreme sa svojom decom.

Ekonomski forum žena, kao konzorcij organizacija, predložio je model koji bi bolje odgovarao potrebama majki, očeva i dece, uz bolje balansiranje tereta naknade između vlade i poslodavaca. Ukupni procenjeni troškovi za budžet Kosova bi bili oko 11 miliona evra. U sažetku se takođe predlažu načini plaćanja u okviru ovih izmena.

Ukupno trajanje predloženog odsustva ostaje kao i trenutno. Predložene izmene Zakona o radu uključuju da se prvih šest meseci odsustva smatraju porodijskim odsustvom koje se nudi majkama. Tokom ovog perioda očevi bi imali pravo na jedan mesec očinskog odsustva. I porodijsko i očinsko odsustvo plaćala bi država u iznosu od 70% plate. Drugih šest meseci bi bilo ponuđeno kao roditeljsko odsustvo, od kojih bi tri platio poslodavac u iznosu od 70% plate; od ova tri, najmanje jedan mesec bi bio neprenosivo odsustvo za očeve. Poslednja tri meseca bila bi neplaćena, kao što su trenutno, a jedan od ovih meseci bi takođe bio dodeljen kao neprenosiv na oca. Ovaj model ravnomernije raspoređuje brigu o deci između roditelja i poboljšava postojeće odredbe koje doprinose diskriminaciji pri zapošljavanju, kao što je pokazalo prethodno [istraživanje](#) MŽK. Štaviše, one bi doprinele da muškarci mogu da provode više vremena sa svojom decom.

„Model predloga poboljšava trenutno nejednaku raspodelu finansijskog tereta između poslodavca i vlade [i] smanjuje diskriminaciju žena“, objasnila Dita Dobranja. „To bi takođe doprinelo povećanju prihoda od poreza na lični dohodak i formalizaciji zapošljavanja“, rekla je ona.

Nakon predstavljanja nalaza, grupa stručnjaka je razgovarala o tome u kojoj meri se ove preporuke mogu primeniti.

„Trebalo bi uzeti u obzir i troškove za društvo u celini, jer polovina stanovništva nije aktivna na tržištu rada“, rekla je Suzana Bitići Jagdžiu, službenica za politiku, obrazovanje, socijalnu politiku i zapošljavanje, Kancelarija Evropske unije na Kosovu. „Ovde dati predlozi su veoma opravdani predlozi“, zaključila je ona.

Ljiljizim Rafuna, predsednik Privredne komore Kosova, složio se da je analiza veoma korisna. „Ako promenimo politike, to će biti dodatna motivacija za preduzeća da zapošljavaju žene“, rekao je on.

Besa Ljuža, koordinatorka programa iz Kancelarije Friedrich-Ebert-Stiftung (FES) u Prištini, rekla je da civilno društvo već dugo radi na izmeni Zakona o radu i da je vreme da se preporuke civilnog društva zasnovane na dokazima uzmu u obzir. „Rekli smo sve što se može reći od strane civilnog društva. Lopta je sada u rukama vlade, a mi smo tu da pomognemo svaki korak procesa kako bi se ekonomska situacija na Kosovu poboljšala“, rekla Ljuža.

Panelisti su se složili da preduzeća, civilno društvo i međunarodni akteri moraju da sarađuju kako bi snažno ohrabрили vladu da ubrza usvajanje Zakona o radu i pratećih budžetskih reformi, preporučenih u ovom sažetku politike.

Sandra Horina, šefica Kancelarije na Kosovu, Austrijska agencija za razvoj rekla je „Sada su nam potrebne akcije i ohrabrujemo vladu da preduzme te akcije [i] i te reforme.“

Izvršna direktorka MŽK Igbale Rogova je naglasila da „je vreme da se svi okupimo i poguramo napred usvajanje Zakona o radu“.

Kako je Visare Mujko Nimani iz UNFPA primetila u svom uvodnom obraćanju, „ovim politikama želimo da promenimo situaciju i žene mogu slobodno da nastave svoju karijeru i istovremeno posvete svoje vreme porodici.“

MŽK je izradila ovaj izveštaj uz finansijsku podršku Austrijske agencije za razvoj (ADA), operativna jedinica Austrijske razvojne saradnje.

Ekonomski forum žena je koalicija organizacija civilnog društva u sledećem sastavu: Institut Riinvest; Mreža žena Kosova; Institut Demokratija za razvoj (D4D); Kosovski centar za rodne studije; Mreža organizacija Romkinja, Aškalijki i Egipćanki Kosova; Kosova – Women 4 Women; i Institut GAP.

Ceo izveštaj će uskoro biti objavljen na veb stranici MŽK, na albanskom, engleskom i srpskom jeziku.

Molimo pronađite kompletan izveštaj objavljen na veb stranici MŽK-a, na albanskom, [engleskom](#) i srpskom jeziku.